

Odjel za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton-županija

OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE

Broj:916/19

Mostar,26.11.2019

Gradonačelnik Grada Mostara

Predmet: Vanredna informacija o zemljotresu na području Grada Mostara, **dostavlja se;**

Dana 26.11.2019. god u 10 sati i 19 minuta na području Grada Mostara osjetio se jači potres jačine 5,2 po Rihтеру sa epicentrom istočno od Blagaja prema Nevesinju sa manjom materijalnom štetom.

Do 12.00 sati centar nije dobio ni jednu informaciju od građana o eventualnoj šteti.

Upute građanima kod potresa

Prije potresa

Prije samog potresa trebalo bi se pobrinuti da su sanirane neispravne električne instalacije te plinske i vodovodne cijevi. Ne bi bilo loše ugrađivati fleksibilne cijevi, čime bi se izbjeglo njihovo pucanje i izazivanje novih opasnosti i šteta. U samom prostoru u kojem se boravi, nužno je znati gdje su glavne sklopke za struju, ventili za vodu i plin te kako se zatvaraju.

Velike i teške predmete trebalo bi poskidati s visokih polica i smjestiti ih bliže tlu. Ormari, ogledala i slike na zidovima trebali bi biti dobro fiksirani. Općenito, trebalo bi voditi računa o tome da su onemogućena gibanja pokretnih dijelova namještaja i tehničke opreme. Lomljive predmete, naprimjer od stakla i porculana, također bi trebalo držati u niskim i zatvorenim ormarićima.

I ono vjerojatno najvažnije, dobro je znati koja su 'sigurna' mjesta u svakoj prostoriji – koji je čvrsti ili nosivi zid. Oni bi trebali poslužiti kao zaklon ukoliko dođe do jačeg potresa. Nadalje, pri ruci bi valjalo imati baterijsku lampu, radio, zviždaljku i komplet prve pomoći. Dobro je imati i zalihe hrane i pića, prije svega vode. Također, sa članovima obitelji dobro je dogovoriti dva mjesta za sastajanje nakon potresa. Prvo u blizini stambenog prostora, negdje na otvorenom, a drugo izvan susjedstva, u slučaju da niste u mogućnosti doći do kuće. Svatko mora znati mjesto sastanka.

Tijekom potresa

Odsjek civilne zaštite Sjeverni Logor bb. 88000 Mostar Tel/fax 558-253

Tijekom samog potresa najbitnije je pokušati ostati smiren što je najviše moguće, ne paničariti i osvijestiti da ne ubija sam potres, već da do većine ozljeda dolazi kad se ljudi uspaničeno pokušavaju dokopati otvorenog prostora. Pritom ih najčešće ozljede polomljene instalacije, građevinski materijal, staklo s prozora ili vrata, električni kablovi, i općenito, predmeti koji padaju. Cilj jest dokopati se otvorenog prostora, ali uz što manje rizika. Tijekom samog potresa nužno je pronaći najbliže sigurno mjesto i minimalno se kretati.

Ako se zateknemo u nižim prostorijama, pri prvim podrhtavanjima tla treba izaći na otvoreni, slobodan prostor i udaljiti se od stabala, uličnih svjetiljki i građevina. Ako smo, pak, na višim katovima ili moramo ostati u zatvorenom prostoru, sklanjamo se pored nosivih zidova, pod okvire vrata za koje procijenimo da su dovoljno snažni, pod čvrsti stol ili klupu, ili uz nosivi zid. Nije loše i zaštititi glavu i lice rukama te se prisloniti uz kut nosivog zida i obavezno se držati dalje od stakla, prozora, vanjskih zidova te svega što bi moglo pasti – rasvjetnih tijela, namještaja, itd. Ako ste u krevetu kad počne potres, nije loše rješenje i ostati tamo, čekati da prođe, a glavu zaštititi jastukom – no samo u slučaju da niste pod teškim rasvjetnim tijelom koje bi moglo pasti; u tom slučaju ipak potražite sigurniju poziciju. Ostanite ispod okvira vrata samo ako znate da je riječ o snažnom, nosivom zidu. Ostanite u zatvorenom sve dok se podrhtavanje tla posve ne smiri i tek tad iziđite na otvoreno. Nikako ne idite dizalom.

Ako vas potres zatekne u automobilu, nemojte se zaustavljati ispod mostova, podvožnjaka, u tunelima ili u blizini električnih vodova. Vozilo parkirajte na otvorenom prostoru, ali tako da ne ometa prolaz većim vozilima žurnih službi te nemojte sa svojim autom biti smetnja u prilazu hidrantu.

Ako baš zapnete pod ruševinama, ni slučajno ne palite šibice ili upaljače, kretanje svedite na minimum, a usta pokrijte dijelom odjeće ili maramicom. Pokušajte ostati smireni i lagano lupajte po cijevima ili zidovima kako bi vas spasioci mogli pronaći. Koristite se zviždaljkom s početka priče – ako je imate. Ne vičite ako ne morate jer vikanje može uzrokovati udisanje opasne količine prašine. Čuvajte svaki atom snage.

Nakon potresa

Nakon potresa budite spremni za novo podrhtavanje tla. Naknadni potresi uglavnom su slabiji od glavnog, ali su jednako opasni jer mogu stvoriti novu štetu na već načetim građevinama. Najsigurnije je ostati na otvorenom dok se sve ne smiri. I dalje vrijedi ono za što je lako ponavljati u teoriji i kad se ništa ne događa – samo pokušajte ne paničariti, pokušajte ostati smireni i racionalni.

Ako ste zapeli u zatvorenom, procijenite koji je način najpogodniji za izlazak na sigurno. Uzmite sa sobom samo najnužnije, vodite računa o potrebama djece i starijih te nemojte zaboraviti ni na kućne ljubimce. Ako ste u prilici, zatvorite glavne ventile vode i plina te isključite struju. U slučaju da oko vas ima ozlijeđenih, svakako pokušajte pomoći, no jedino ako ste potpuno sigurni u to što radite. Obavijestite žurne službe ako znate da oko vas ima ranjenih. Pratite vijesti i upute nadležnih te njihove znakove za uzbunjivanje.

S poštovanjem.

DOSTAVLJENO:

- 1. Naslovu**
- 2. a/a**

OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE